

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективний розвиток інноваційної діяльності потребує нової фінансово-кредитної політики, ефективного стимулювання інновацій, підтримки наукомістких галузей. Характерною ознакою нової моделі економічного зростання є широкий розвиток венчурного підприємництва, залучення ризикового капіталу до фінансування інноваційного бізнесу, створення цільових фондів науково-інноваційного розвитку. Форми і мотиви такого залучення можуть бути різними: від спонсорської допомоги до спільної участі в прибутках.

Сучасна ситуація в Україні характеризується недостатністю фінансових ресурсів, відносно невеликим набором (рис. 1) методів фінансування інновацій (бюджетне, кредитне, грантове, венчурне, страхове, лізингове, з власних коштів, за рахунок інвестиційних та інноваційних фондів, зарубіжних приватних інвесторів та деякі інші), несприятливим інвестиційним кліматом, частими змінами умов.

В економічно розвинених країнах існує система стимулювання інноваційного розвитку підприємств, яка передбачає різні пільги: систему прискореного нарахування амортизації, податкові кредити, податкові канікули, субсидування тощо. Серед резервів підтримки підприємництва є нетрадиційний для українських банків види фінансових послуг: лізинг, який може становити 12% у структурі боргових зобов'язань. Одним із джерел фінансування є спільне інвестування. У Німеччині банки і страхові компанії створюють спеціальні фірми, беруть участь у капіталі підприємств [1, с.75].

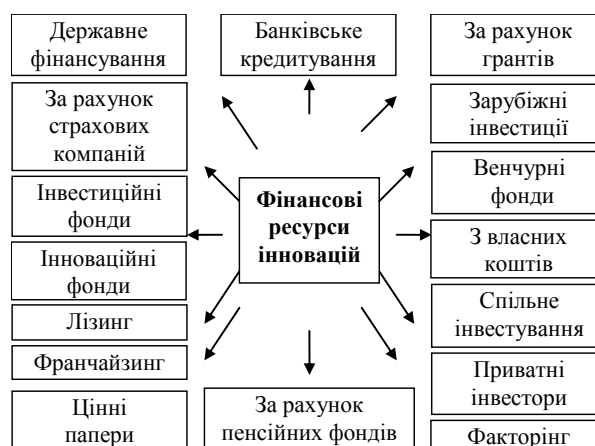

Рис. 1 – Джерела фінансування інновацій для промислових підприємств

Інновації потребують значних капіталовкладень. Нині в Україні для підтримки інноваційного бізнесу використовуються, в основному, три механізми: фінансування з власних коштів, бюджетне фінансування і банківське кредитування (табл. 1). Але для широкомасштабного розвитку інноваційної діяльності цього не достатньо – необхідні інші інструменти, серед яких важливу роль має венчурне фінансування.

Таблиця 1 – Джерела фінансування технологічних інновацій в Україні, млн. грн. [2]

Рік	Загальна сума витрат	У тому числі за рахунок коштів			
		власних	державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела
2000	1757,1	1399,3	7,7	133,1	217,0
2001	1971,4	1654,0	55,8	58,5	203,1
2002	3013,8	2141,8	45,5	264,1	562,4
2003	3059,8	2148,4	93,0	130,0	688,4
2004	4534,6	3501,5	63,4	112,4	857,3
2005	5751,6	5045,4	28,1	157,9	520,2
2006	6160,0	5211,4	114,4	176,2	658,0
2007	10850,9	7999,6	144,8	321,8	2384,7
2008	11994,2	7264,0	336,9	115,4	4277,9
2009	7949,9	5169,4	127,0	1512,9	1140,6

2010	8045,5	4775,2	87,0	2411,4	771,9
------	--------	--------	------	--------	-------

На наш погляд, при правильному позиціюванні і забезпеченні державних гарантій, одним із дієвих заходів фінансування інновацій може стати спеціально створений державний фонд, який би кошти населення (на умовах кредитування) спрямовував на інвестування інноваційних проектів. Вимоги до таких проектів мають бути підвищеними (мінімальний ризик, великий відсоток державної власності, стратегічне значення). Такі заходи можливі, якщо обмежити споживче кредитування, яке, по суті, сприяє споживанню імпортованих товарів та відтоку грошових ресурсів за кордон. Тоді збільшаться об'єми заощаджень населення, що можна використати для оздоровлення банківської системи та внутрішньодержавних депозитів.

1. Формування організаційно-економічної системи підтримки діяльності суб'єктів малого підприємництва // Авторський колектив : Комарницький І. М., Бублик М. І., Франів І. А., Мужилівський М. Д. : Монографія. - Львів : Вид-во «Апріорі», 2008. – 280с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу до матеріалу : <http://ukrstat.gov.ua/>.